

MLL 18.11.2025 UUSPERHEIDEN LAKIASIAT

Asianajotoimisto Roihu Oy

Elisa Ilmoniemi, asianajaja, osakas, varatuomari

050-3517081 / www.perhevarallisuusoikeus.fi

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- ✿ Mistä sovitaan ex-puolison kanssa
- ✿ Avoliitto vai avioliitto
- ✿ Mistä sovitaan uuden puolison kanssa
- ✿ Lapset uusperheessä
- ✿ Perinnönjako / Testamentit
- ✿ Edunvalvontavaltuutus

MIKSI ASIOISTA OLISI HYVÄ SOPIA ENTISEN JA UUDEN PUOLISON KANSSA?

AVOIMET ASIAT LISÄÄVÄT VAARANPAIKKOJA

-
- ✚ Varallisuussuhteet jäävät selvittämättä ex-puolison kanssa
 - *Ex-lesket kuolinpesässä*
 - *HUOM! Tulossa muutos osituksen vanhentumiseen*
 - *Omaisuuksien arvot*
 - ✚ Uuden puolison kanssa ei laadita kestäviä papereita
 - *Riitatilanteessa samat ongelmat kuin ex-puolison kanssa*
 - ✚ Avio- ja avopuolison erilaisen oikeudellisen aseman merkitys
 - *Merkitys erossa ja kuolintapauksessa*
 - ✚ Ei huomioida perinnön kanavoitumista tulevaisuudessa
 - *Omaisuuksien ex-puolisolle yhteisten lasten kautta*
 - ✚ Tulevaisuudessa entistä enemmän haasteita, muun muassa kansainväliset asiat
 - *Omaisuuksien sijainti ulkomailla, osapuolen eri asuinvaltiot*

EDELLISEN PUOLISON KANSSA SOVITTAVAT ASIAT

EX-AVIOPUOLISON KANSSA SOVITTAVAT ASIAT

-
- ✎ Avioliittolaki (234/1929)
 - ✎ Omaisuuden ositus/erottelu
 - ✎ Avioliitossa ei synny puolisoiden välille ns. yhteistä pesää
 - ✎ Omaisuuden erillisyyden periaate (ns. nimiperiaate)
 - *Erityinen huomio myös, kun hankitaan varallisuutta*
 - ✎ HUOM! Tulossa muutos osituksen vanhentumiseen

EX-AVOPUOLISON KANSSA SOVITTAVAT ASIAT

🔥 Avoliittolaki (26/2011)

🔥 Tahdonvaltainen

🔥 Olennaisin pykälä ”oikeus hyvitykseen” (Avoliittolaki 8 §)

- *Avopuolisolla on oikeus hyvitykseen, jos hän on yhteistalouden hyväksi antamallaan panoksella*
 - Auttanut toista avopuolisoa **kartuttamaan tai säilyttämään** tämän omaisuutta ja
 - Yhteistalouden purkaminen yksinomaan omistussuhteiden perusteella **johtaisi perusteettoman edun** saamiseen toisen kustannuksella
- *Mikä työ oikeuttaa hyvitykseen?*

🔥 Vaadeoikeus voi siirtyä kuolinpesälle

🔥 HUOM! Kolmen vuoden määräaika vaatia!

ENTÄ JOS EI SAADA SOVITTUA?

- 🔥 Pesänjakajan määrääminen
- 🔥 Kuka voi hakea?
- 🔥 Avustajien tarve?
- 🔥 Prosessin eteneminen
- 🔥 Mahdolliset myyntimääräykset
- 🔥 ”Todistajien” kuuleminen
- 🔥 Kustannukset
- 🔥 Päätös ja valitusmahdollisuus

UUDEN PUOLISON KANSSA SOVITTAVAT ASIAT – AVIOLIITTO VAI AVOLIITTO

AVIOLIITTO VAI AVOLIITTO?

- 🔥 Yhteiselämän lopettaminen
- 🔥 Yhteisen kodin suoja
- 🔥 Aviopuolison elatus
- 🔥 Perintöveroluokat
- 🔥 Puolisovähennys perimyksessä

UUDEN PUOLISON KANSSA SOVITTAVAT ERILAISET SOPIMUKSET

AVIOEHTOSOPIMUKSET

- ✎ Ns. täysin poissulkeva avioehtosopimus
- ✎ Osittainen avioehtosopimus
- ✎ Yksipuolinen avioehtosopimus
- ✎ Avio-oikeuden poissuljenta ainoastaan avioerotilanteessa

SOPIMUS AVIOERON TAI AVOERON VARALTA

-
- ✎ Sovitaan avioehtosopimusta yksityiskohtaisemmin omaisuuden jakautumisesta avioerotilanteessa
 - ✎ Ei merkitystä onko avioehtosopimusta
 - ✎ Ei rekisteröidä
 - ✎ Laatimisen ajankohta?
 - ✎ Lasten asiat?

LASTEN ASIOISTA SOPIMINEN UUSPERHEESSÄ

-
- 📖 Lain uudistus laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 1.12.2019/190
 - 📖 Oheishuoltajan mahdollisuus (Huoltolaki 7 § ja 9 §)
 - 📖 Huoltolain 9 c §:n mukaan lapselle voidaan vahvistaa oikeus tavata hänelle erityisen läheistä henkilöä, jonka kanssa hänellä on lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen verrattava vakiintunut suhde. Tapaamisoikeus vahvistetaan tuomioistuimen päätöksellä.
 - 📖 Huoltolain 11 §:ssä säädetään lapsen mielipiteen selvittämisestä

PERINNÖNJAKO UUSPERHEISSÄ

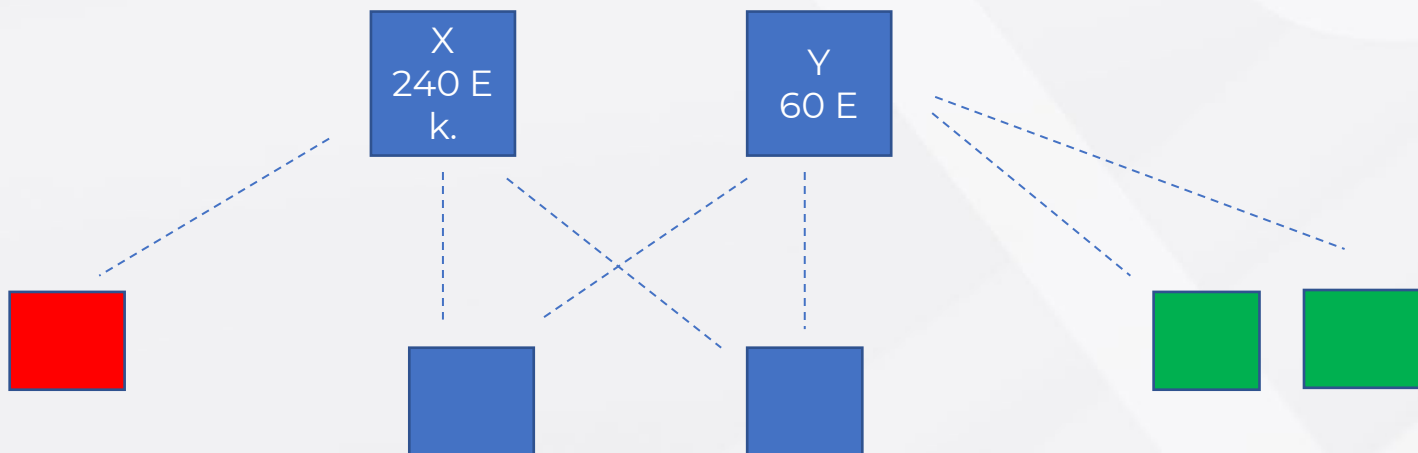
LAKIMÄÄRÄINEN PERIMYSJÄRJESTYS

- 🔥 Rintaperilliset (= lapset, lapsen lapset jne.)
 - 🔥 Aviopuoliso, jos ei rintaperillisiä
 - 🔥 Vanhemmat
 - 🔥 Sisarukset
 - 🔥 Isovanhemmat
 - 🔥 Tädit ja sedät
 - 🔥 **Serkut eivät peri!**
 - 🔥 **Avopuolisot eivät peri!**
-

PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

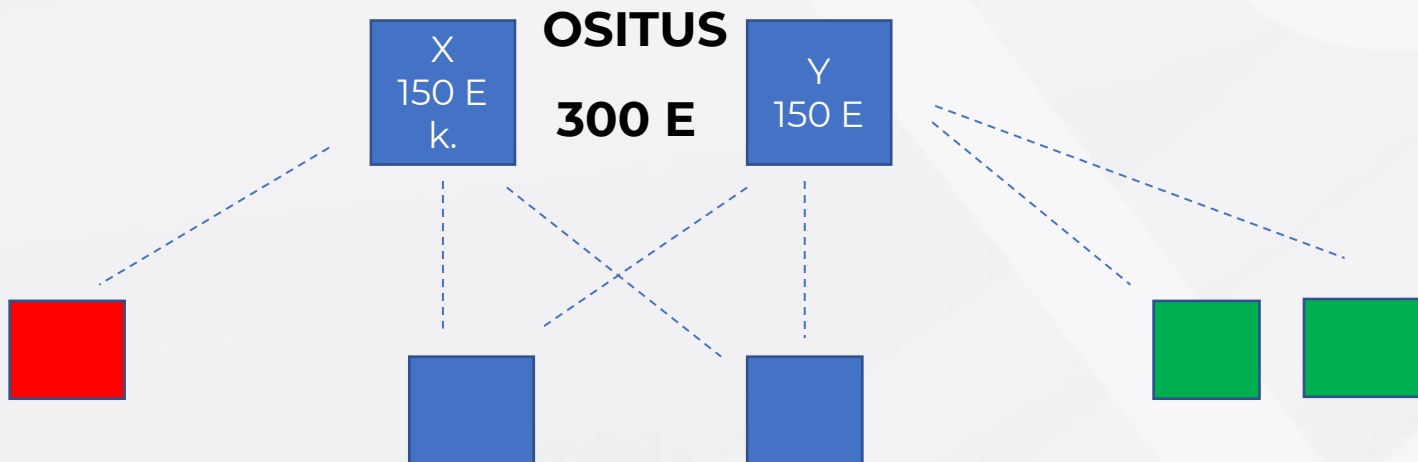
📌 Jakautuuko perintö kuten olin ajatellut? Saako kaikki "saman verran"?

📌 Aviopuolisot X ja Y. X kuolee ensin.

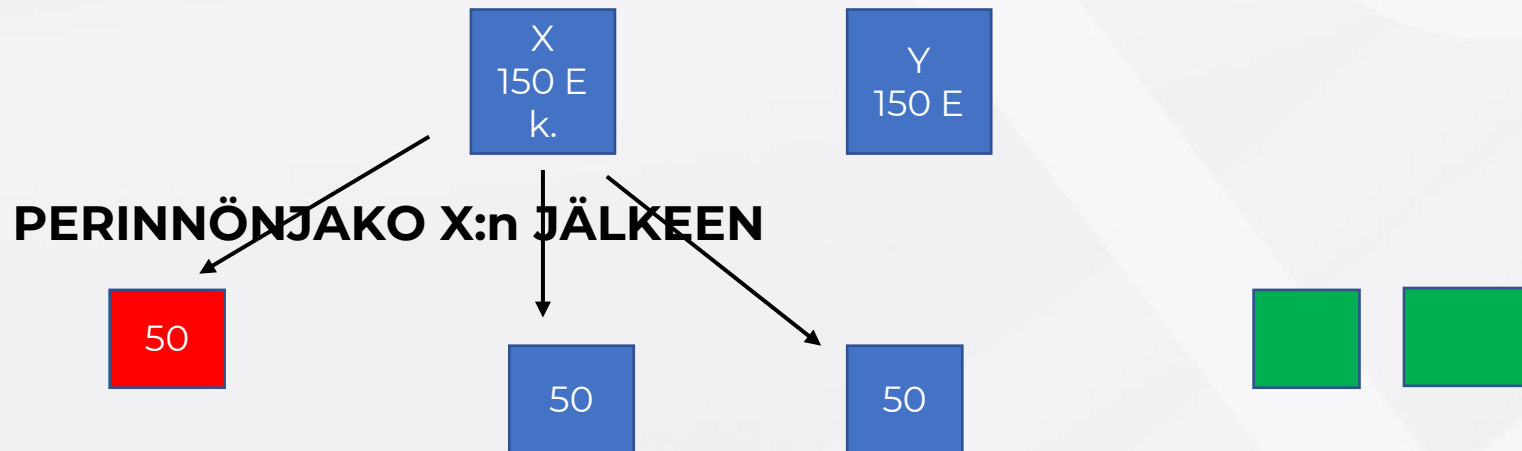
PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

✎ X ja Y eivät ole tehneet avioehtosopimusta. Aviopuolisoiden välillä suoritetaan ensin ositus ennen perinnönjakoa

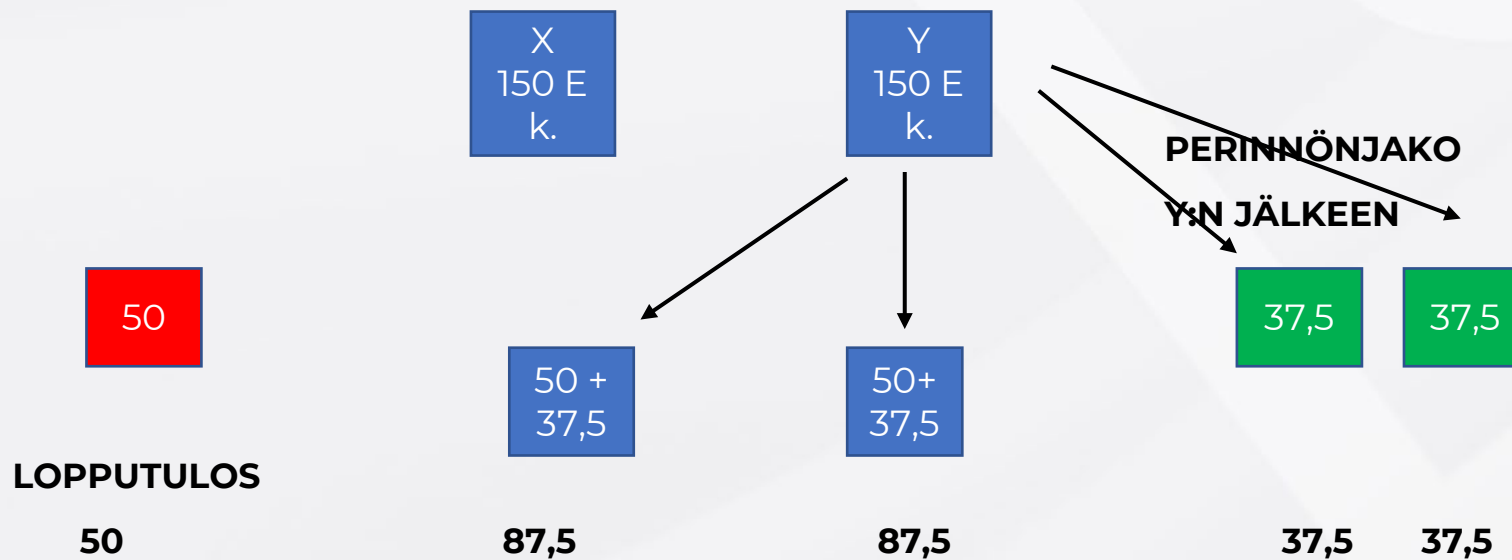
PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

📄 X ei ole tehnyt testamenttia ja hänellä on 3 lasta. Jokainen saa 1/3

PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

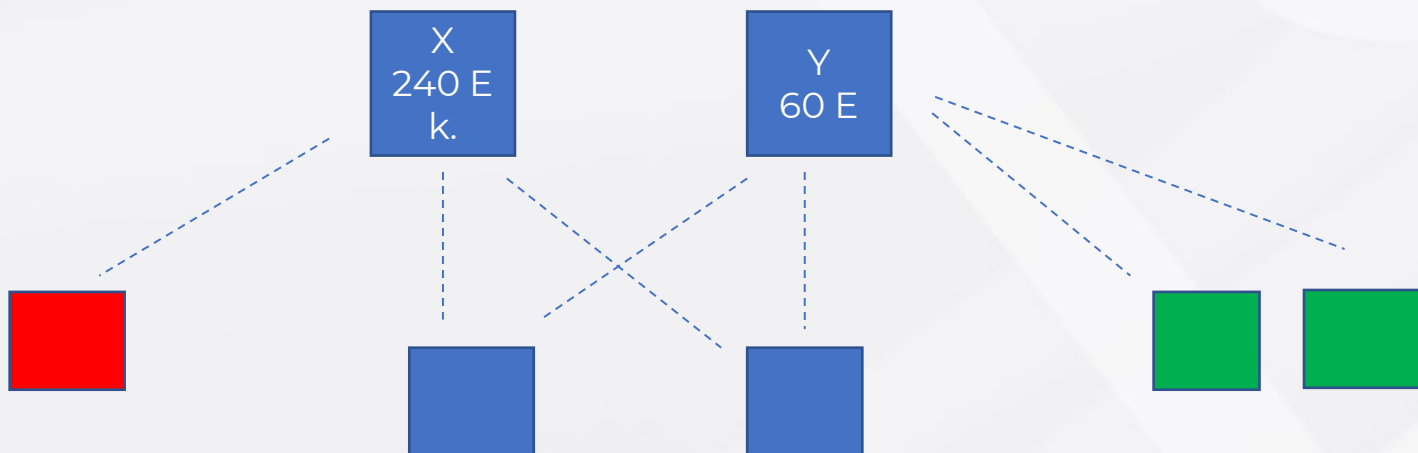
- Y kuolee, saavatko kaikki lapset yhtä paljon?
- Y ei ole tehnyt testamenttia ja hänellä on 4 lasta. Jokainen saa 1/4

ENTÄ JOS OLISI OLLUT AVIOEHTOSOPIMUS?

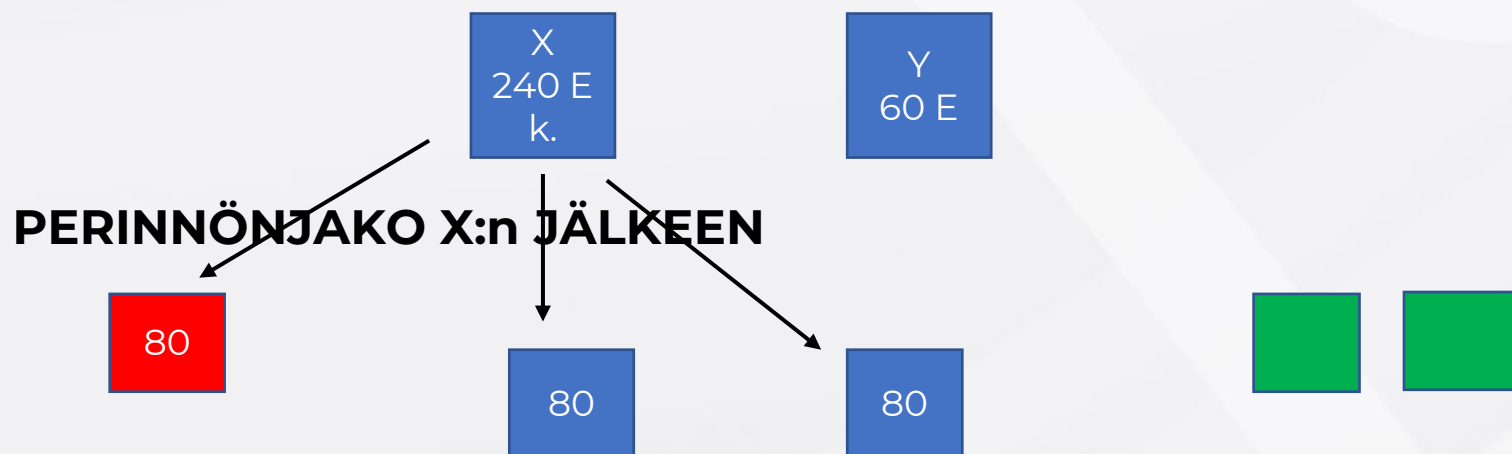
PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

📄 X kuolee ensin. X ja Y ovat tehneet avioehtosopimuksen Aviopuolisoiden välillä suoritetaan ennen perinnönjakoa omaisuuden erottelu.

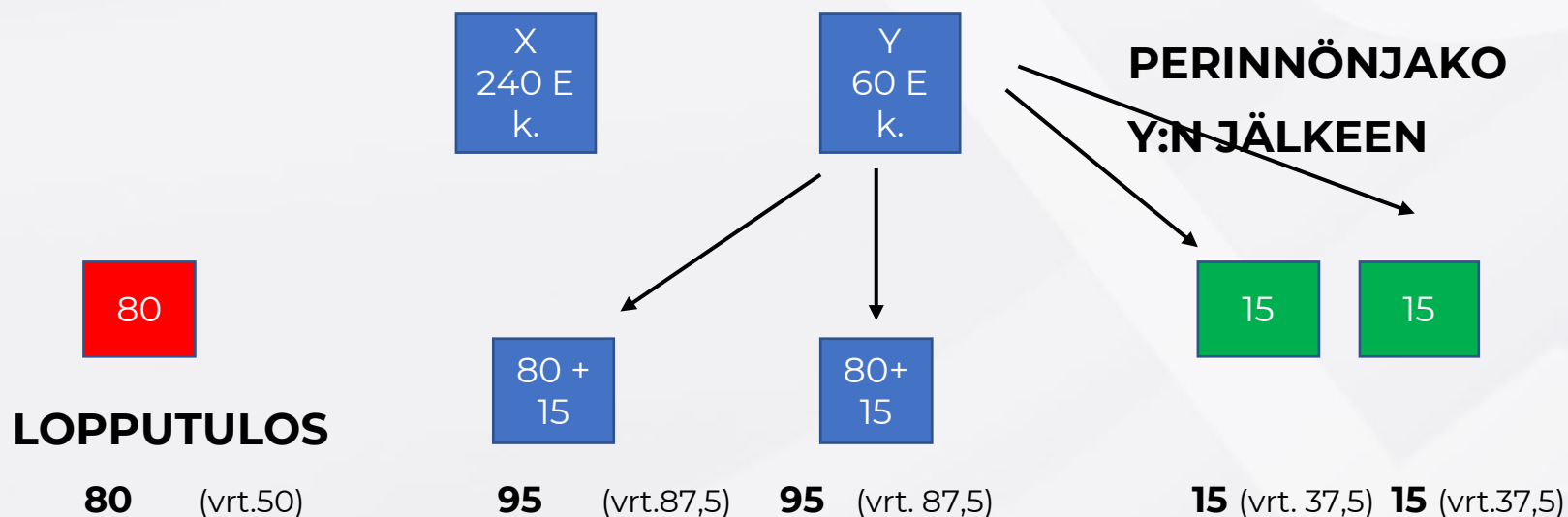
PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

📖 X ei ole tehnyt testamenttia ja hänellä on 3 lasta. Jokainen saa 1/3

PERINNÖNJAKO – KUKA SAA JA PALJONKO?

📅 Y kuolee. Y ei ole tehnyt testamenttia ja hänellä on 4 lasta. Jokainen saa 1/4

TESTAMENTTI

- ✎ Ainoa keino määrätä omaisuudesta kuoleman varalta
 - ✎ Voidaan muuttaa kuolinpesän osakassuhteita ja määrätä omaisuuden jakautumisesta lakimääräisestä perimysjärjestyksestä poikkeavalla tavalla
 - ✎ Lakiosa huomioitava
 - ✎ Turvataan oman perinnön pysyminen
 - *Omassa suvussa*
 - *Kanavoidaan uudelle puolisolle*
 - *Ehkäistään perinnön kanavoituminen ex-puolisolle*
 - ✎ Mahdollisuus antaa määräyksiä testamentista luopumiseen
-

TESTAMENTTI JA PUOLISO

- 🔥 Voidaan antaa "perintöoikeus" avio- ja avopuolisolle
- 🔥 Erilaiset testamenttivaihtoehdot
- 🔥 Huomioitava lakiosan riittävyys

TESTAMENTTI JA LAPSET

-
- ✎ Mitä tapahtuu omaisuudelle, jos rintaperilliseni on ehtinyt periä minut, mutta kuolee itse ilman rintaperillisiä?
 - *Voidaanko varautua siihen, että omaisuus ei kanavoidu ex-puolisolleni?*
 - ✎ Varautuminen siihen, että rintaperilliseni ovat kuolinhetkelläni alaikäisiä
 - ✎ Testamentinsaajan aviopuolison avio-oikeuden poissuljenta
 - ✎ Testamentilla mahdollisuus antaa määräyksiä testamentista luopumiseen (verotus)

ENTÄ JOS PERINTÖÄ EI SAADA JAETTUA SOVUSSA?

-
- ✿ Pesänselvittäjän/-jakajan määrääminen kuolinpesään
 - ✿ Kuka voi hakea?
 - ✿ Avustajien tarve?
 - ✿ Prosessin eteneminen
 - ✿ Omaisuuden haltuunotto
 - ✿ Mahdolliset myyntimääräykset
 - ✿ "Todistajien" kuuleminen
 - ✿ Kustannukset ps. kuolinpesästä
 - ✿ Päätös ja valitusmahdollisuus
-

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

- 🔥 Laki edunvalvontavaltuutuksesta (648/2007)
 - 🔥 Turvataan ja päätetään omien asioiden hoidosta sen varalta, että myöhemmin tulee kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan
 - *Sairaus / heikentynyt terveydentila*
 - 🔥 Asioita hoitamassa läheinen ja luotettu henkilö
 - 🔥 Uusperhetilanteissa selvittää toimivaltasuhteita uuden puolison ja lasten välillä
 - 🔥 Määrämuotoinen
-

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

- 🔥 Taloudellisten asioiden hoito
- 🔥 Henkilöön liittyvät asiat
- 🔥 Erilliset toimiohjeet?
- 🔥 Voimaantulo?